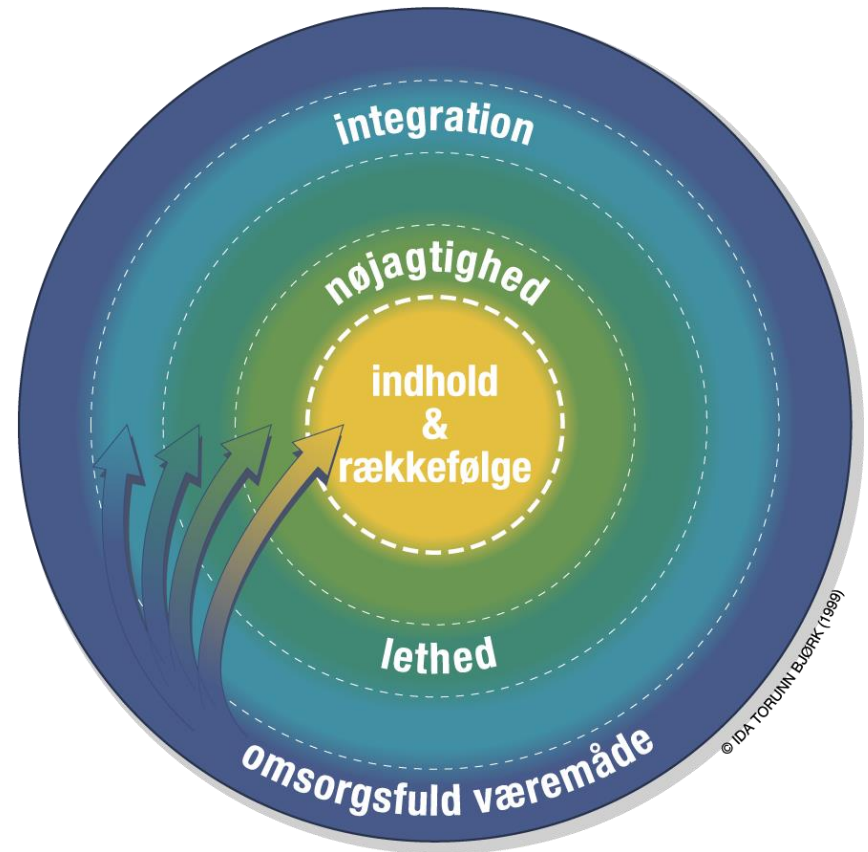

Model for praktisk færdighedsudøvelse

- Præsentation af modellen
- Modellen som pædagogisk redskab

Forståelse af praktiske færdigheder

En kompleks aktivitet som omfatter

- tekniske og manuelle handlinger
 - kommunikative handlinger
 - samarbejde med patienten
 - handling tilpasset situationen
 - handling tilpasset patienten
 - integrerede kommunikative, tekniske og manuelle handlinger
-

Udvikling af modellen

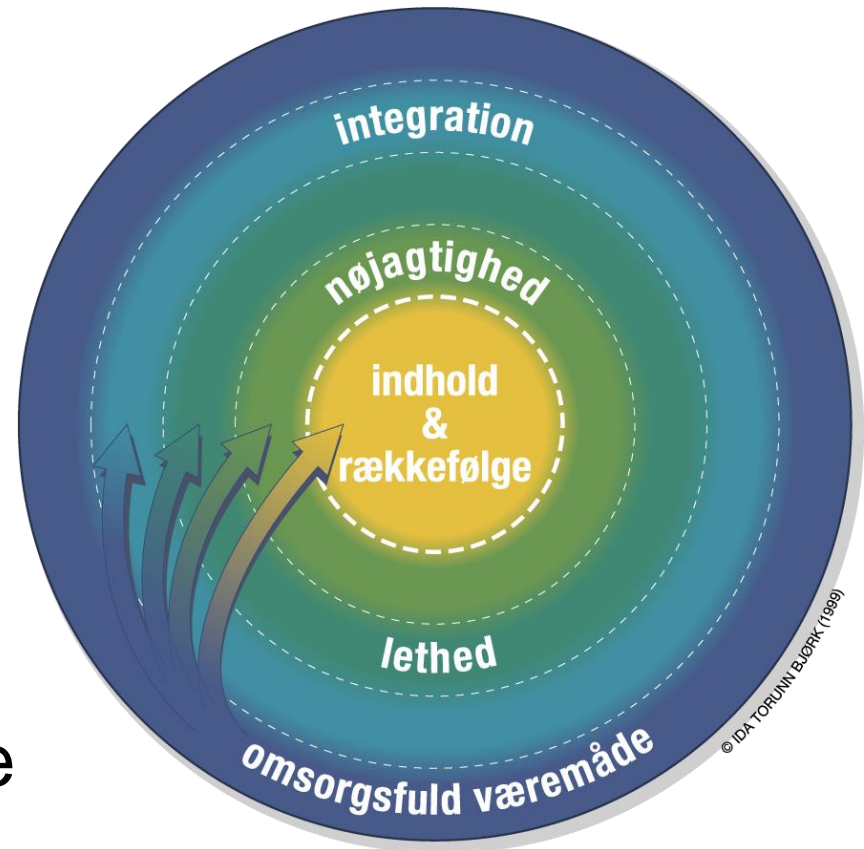
Modellen er udviklet i forbindelse med et PhD projekt (Bjørk 1999)

- som en normativ model for praktisk færdighedsudøvelse
- som et redskab til analyse af praktiske færdigheder

Et instrumentelt supplement til modellen blev udviklet af forskningsgruppen Research in Nursing Skills (RiNS) til støtte for undervisning og læring

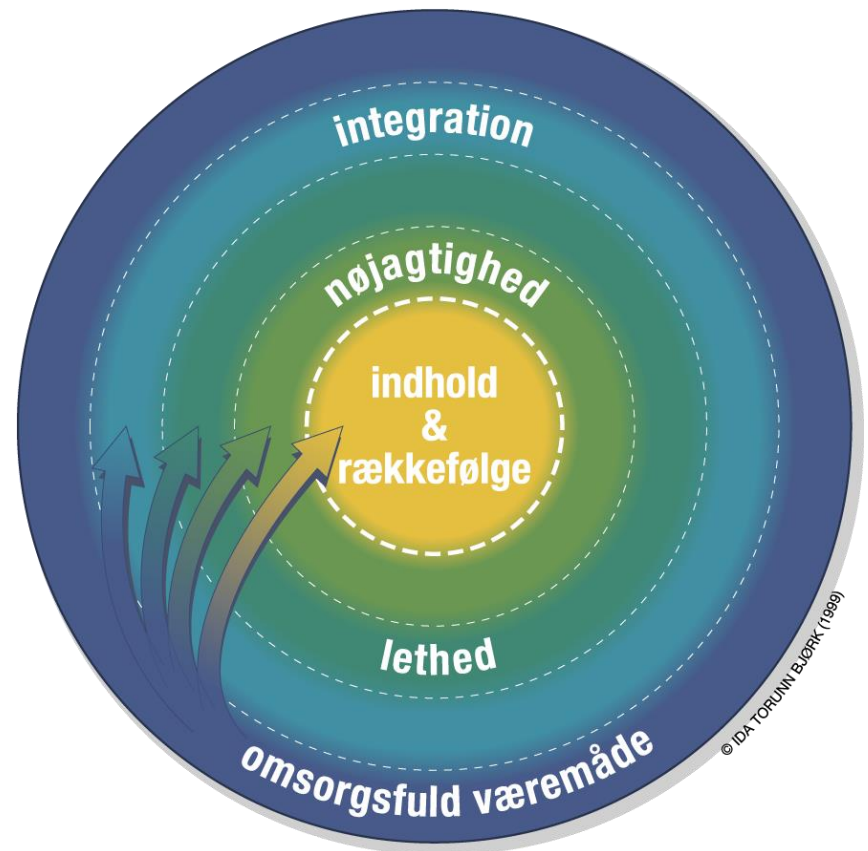
Modellens kategorier

- Indhold
- Rækkefølge
- Nøjagtighed
- Lethed
- Integration
- Omsorgsfuld væremåde

Kendetegn ved modellen

- Kategorierne er ikke elementer i et hierarki
- Kategorierne udgør en helhed symboliseret ved perforerede linjer
- Modellen er normativ i den forstand at alle kategorier er integrerede i den gode handling

Indhold og rækkefølge

Definition af modellens kategorier

INDHOLD og *RÆKKEFØLGE* er kerneaspekterne ved en praktisk færdighed. Det indebærer at de nødvendige trin i færdigheden er inkluderet og udført i en logisk rækkefølge.

Karakteristika ved god udøvelse

Indholdet og rækkefølgen bestemmes på grundlag af kliniske retningslinjer, professionelle standarder og principper. Indholdet og rækkefølgen tilpasses patienten og situationen.

Nøjagtighed

Definition af modellens kategorier

NØJAGTIGHED betyder præcision i bevægelsestrin, instruktion og information. Nøjagtighed er vigtig for at opretholde sikkerhed for patienten, sygeplejersken og miljøet.

Karakteristika ved god udøvelse

Nøjagtighed indebærer at handle

- korrekt
- præcist

Nøjagtighed indebærer at informere og instruere

- det som er nødvendigt og tilstrækkeligt
- tydeligt
- forståeligt

Lethed

Definition af modellens kategorier

LETHED betyder at tempo og rytme er tilpasset både patienten og typen af praktisk færdighed, og at den praktiske færdighed udføres ubesværet.

Karakteristika ved god udøvelse

Lethed indebærer at handle, informere og instruere

- uden tøven
- uden unødvendige ophold

Integration

Definition af modellens kategorier

INTEGRATION betyder at alle parallelle aspekter i den praktiske færdighed er samstemt.

Integration betyder også at færdigheden som helhed er tilpasset patientens nuværende tilstand og situation.

Karakteristika ved god udøvelse

Integration indebærer

- timing og koordinering af handlingens elementer

Integration i forhold til tilpasning indebærer at

- være opmærksom
- have overblik
- være fleksibel

Omsorgsfuld væremåde

Definition af modellens kategorier

OMSORGSFULD VÆREMÅDE betyder at skabe en atmosfære hvor patientens værdighed opretholdes, selvbestemmelse sikres under hensyntagen til patientens aktuelle tilstand og velvære understøttes.

Karakteristika ved god udøvelse

Omsorgsfuld adfærd indebærer at

- anerkende
- vise respekt
- sikre patientdeltagelse
- være empatisk
- anvende passende berøring
- være engageret
- benytte passende sprogbrug
- handle på en æstetisk måde

Modellens muligheder

- Analyseredskab i forskning
 - Pædagogisk redskab til undervisning, vejledning, refleksion og formativ evaluering
 - Indholdselement i curriculum
-

Modellens anvendelsesområde

- Modellen er udviklet til praktiske færdigheder i sygepleje, men den er relevant i forhold til alle praktiske færdigheder der involverer patienter
 - Omfatter ikke kliniske kompetencer som fx kommunikation, undervisning, ledelse og dokumentation
-

Modellen som pædagogisk redskab

- Anvendes ved før-, under- og eftervejledning
 - Anvendes ved formativ evaluering af den studerendes praktiske færdighedsudøvelse
 - Anvendes ved egenrefleksion og selvevaluering
 - Anvendes ved analyse af sygeplejesituationer
-

Hvad kan modellen bidrage med i vejledning?

- Fælles sprog
 - Synliggør kvalitet i praktisk sygepleje
 - Synliggør kompleksiteten i praktiske færdigheder
 - Sætter fokus på faglighed og ikke person
 - Mulighed for at øve enkelte kategorier
 - Understøtter progression i læreprocessen
 - Mulighed for at overføre struktur for læring fra én handling til en anden
 - Gennemsigtighed i formativ evaluering af praktiske færdigheder
 - Øger faglig bevidsthed om udøvelse af praktiske færdigheder
-

Referencer og uddybning

www.rins.dk
